

32001D0490

L 177/81

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

30.6.2001

DECYZJA KOMISJI**z dnia 18 czerwca 2001 r.****w sprawie wykonania decyzji 507/2001/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej działań odnoszących się do sieci transeuropejskiej, poprzez którą odbywa się zbieranie, sporządzanie i rozpowszechnianie statystyk dotyczących handlu towarami we Wspólnocie oraz między Wspólnotą a państwami trzecimi (Edicom)***(notyfikowana jako dokument nr C(2001) 1529)*

(2001/490/WE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję nr 507/2001/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 marca 2001 r. dotyczącą działań odnoszących się do sieci transeuropejskiej, poprzez którą odbywa się zbieranie, sporządzanie i rozpowszechnianie statystyk dotyczących handlu towarami we Wspólnocie oraz między Wspólnotą a państwami trzecimi (program Edicom) ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzja nr 507/2001/WE ustanawia ramy odniesienia dla sieci informacyjnej, w zakresie zbierania, sporządzania i rozpowszechniania statystyk dotyczących handlu towarami we Wspólnocie oraz między Wspólnotą a państwami trzecimi.
- (2) Środki określone w niniejszej decyzji odpowiadają celom i warunkom ustanowionym decyzją nr 507/2001/WE.
- (3) Niektóre środki podejmowane są na poziomie centralnym, inne bezpośrednio w Państwach Członkowskich zbierających i sporządzających informacje statystyczne. W obu przypadkach cele pozostają takie same.
- (4) Zgodnie z decyzją nr 507/2001/WE, Komisja zatwierdza roczny program pracy, łącznie z planem wydatków rocznych.

- (5) Środki określone w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Statystyki dotyczącej handlu towarami między Państwami Członkowskimi oraz Komitetu ds. Statystyki dotyczącej handlu towarami z państwami trzecimi, ustanowionych rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3330/91 ⁽²⁾ i rozporządzeniem Rady (EWG) nr 1172/93 ⁽³⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W odniesieniu do programu pracy na 2001 r., środki kwalifikujące się do finansowania wspólnotowego zostały określone w załączniku I do wysokości kwot podanych w załączniku II do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 18 czerwca 2001 r.

W imieniu Komisji

Pedro SOLBES MIRA

Członek Komisji⁽¹⁾ Dz.U. L 76 z 16.3.2001, str. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 316 z 16.11.1991, str. 1.⁽³⁾ Dz.U. L 118 z 25.5.1995, str. 10.

ZAŁĄCZNIK 1

ŚRODKI EDICOM — OGÓLNY PROGRAM PRACY

Środki dotyczące wprowadzenia wyższej jakości sieci informacyjnej, mniej kosztownej i szybciej dostępnej, zgodnie z wymaganiami polityki wspólnotowej

Program pracy na 2001 r. zakłada realizację następujących celów:

1. *Opracowanie zaawansowanych estymatorów*

Ogólnym celem proponowanych środków jest przygotowanie wstępnych wyników na poziomie europejskim (UE oraz strefy euro) zgodnie z minimalnymi wymaganiami jakościowymi na poziomie ich agregacji. Poprzez porównanie wstępnie publikowanych oraz poprawionych statystyk miesięcznych, możliwe będzie sformułowanie prognoz na temat końcowych wartości systematycznie korygowanych danych przy zastosowaniu właściwego modelowania ekonometrycznego i innych odpowiednich metodologii.

2. *Poprawa jakości podstawowych statystyk dotyczących handlu zewnętrznego*

Opracowany ostatnio przez Komisję (Eurostat) pakiet wykrywania wartości izolowanej dowodzi, że w odniesieniu do kontroli jakości podstawowych statystyk dotyczących handlu wewnętrznego jak i zewnętrznego Unii bardziej efektywne byłoby podejście zintegrowane i mobilne. W szczególności wydaje się, że w procesie przygotowania trzech rodzajów statystyk, tj. statystyki wartości, ilości oraz wartości jednostkowych, ich kontrola powinna być bardziej zintegrowana. Metody opracowane w dziedzinie kontroli jakości statystyk podstawowych w Państwach Członkowskich oraz w Komisji (Eurostat) powinny zostać zsyntetyzowane oraz sprowadzone do wspólnego punktu odniesienia. Tego rodzaju pakiet dokonywałby edycji statystyk, pozwalałby na identyfikację firm o wątpliwych lub błędnych informacjach statystycznych, jak również zarządzałby zbieraniem oraz wprowadzaniem niezbędnych brakujących danych.

Celem proponowanych środków jest, zatem poprawa jakości statystyk oraz analiza metod opracowanych przez Państwa Członkowskie w zakresie kontroli poszczególnych danych/ewidencji pochodzących od firm, jak również metod opracowanych w Państwach Członkowskich oraz w Komisji (Eurostat) w zakresie kontroli danych na bardziej zagregowanym poziomie produktu oraz klasyfikacji geograficznych. Wynikiem takiej analizy będzie dokładna ocena bieżących metod będących w użyciu oraz ocena wykonalności wspólnej struktury na poziomie Unii Europejskiej.

3. *Poprawa w zakresie pomiarów jakości oraz kontroli statystyk dotyczących handlu zewnętrznego*

Zazwyczaj obroty zewnętrzne mierzone są przez administrację celną, posiadającą swój własny styl działania. W szczególności jako administracja podatkowa, wykorzystuje ona w szerokim zakresie praktyki rachunkowe, np. na pozór wyraźne rozróżnienie między wartościami rzeczywistymi a błędami. W wielu Państwach Członkowskich nie ma, zatem zwyczaju stosowania kontroli jakości, pomiaru błędów ani przekazywania informacji na temat wiarygodności statystyk dotyczących handlu zewnętrznego. Sytuacja ta przestała być zadowalająca, w szczególności po wprowadzeniu Intrastat (systemu bezpośredniego zbierania informacji od firm), gdzie dane zbierane są do celów statystycznych w ścisłym związku z systemem podatków VAT.

Proponowane środki mają na celu zmianę tej niezadowalającej sytuacji poprzez ulepszenie systemu pomiarów jakości, kontroli oraz gwarancji.

4. *Poprawa procesu aktualizacji wyników statystycznych*

Celem proponowanych środków jest ustalenie zharmonizowanej procedury aktualizacyjnej, która redukuje wpływ czynników negatywnie oddziałujących na jakość statystyk. Wysoki poziom zmienności procesu aktualizowania comiesięcznych danych obniża stopień harmonizacji statystyk dotyczących handlu zewnętrznego. Dlatego, aby określić najlepsze metody, należy przeanalizować procedury aktualizacyjne stosowane przez każde Państwo Członkowskie zarówno z punktu widzenia metodologicznego, jak i z perspektywy polityki publikacji (ich częstotliwości, długości okresów, których dotyczą itp.). Wówczas na poziomie Unii zostanie zaproponowana bardziej harmonijna procedura/koncepcja („najlepsza” praktyka stosowana przez jedno lub większą ilość Państw Członkowskich lub też całkowicie nowa koncepcja).

5. *Poprawa metod dostosowania wyników statystycznych*

Przy zbieraniu danych zarówno w systemie Intrastat, jak i Extrastat Państwa Członkowskie wykorzystują progi w celu zmniejszenia obciążenia nałożonego na podmioty gospodarcze. Nie ma obecnie harmonizacji metod lub narzędzi dostosowawczych, które są wymagane. Państwa Członkowskie wypracowały różne metody dostosowawcze w celu kompensacji zaniżonych szacunków w statystykach dotyczących handlu zewnętrznego — w szczególności handlu wewnątrz UE. Mimo że dostosowania takie przyczyniają się do poprawy jakości statystyk poprzez kompensację niekompletnych oświadczeń w związku z brakiem odpowiedzi na niektóre pytania, jak również wykazanie obrotu handlowego poniżej poziomu asymilacji progowej, są one jednak źródłem znacznych różnic między statystykami Państw Członkowskich, ponieważ brak jest harmonizacji tych metod. Pierwszym krokiem było zbadanie wykorzystywanych przez Państwa Członkowskie metod opisowych i porównawczych, polegające na analizie różnic oraz podobieństw stosowanych metod. Okazało się, że pomimo różnic w poszczególnych Państwach Członkowskich, metody te mimo wszystko posiadają znaczne podobieństwa.

Aby wybrać najlepsze praktyki oraz poprawić istniejące metody należy, z wykorzystaniem danych pochodzących od Państw Członkowskich, przeprowadzić symulacje na poziomie firm w celu zatwierdzenia i zaproponowania podejścia/zbioru metod, bardziej zharmonizowanych pod względem metodologicznym, administracyjnym, informatycznym oraz z punktu widzenia zasobów ludzkich, które miałyby być wykorzystywane w Państwach Członkowskich oraz w Komisji (Eurostat). Celem proponowanych środków jest znalezienie najlepszych metod dostosowawczych oraz opracowanie przyjaznej dla użytkownika oraz przenośnej aplikacji do testowania rozwiązań alternatywnych w Państwach Członkowskich.

6. Postępowanie z asymetriami w systemie Intrastat

System zbierania statystyk dotyczących handlu wewnętrznego UE, Intrastat, generuje zbiory statystyk, które nie są spójne na tym poziomie. Dwa główne powody lustrzanych rozbieżności odnoszą się do samego systemu Intrastat:

1. system zbierania stosuje próg, który zwalnia małe podmioty gospodarcze z obowiązku składania deklaracji;
2. istnieje problem związany z pytaniami, na które nie udzielono odpowiedzi, gdyż system Intrastat nie opiera się już na kontroli celnej, ale na bezpośrednich deklaracjach firm, złożonych u właściwych władz krajowych.

Innymi czynnikami przyczyniającymi się do powstawania różnic są zasady poufności, klasyfikacja towarów, opóźnienia w sprawozdawczości, wyniki tymczasowe, procesy aktualizacyjne, handel trójstronny itd.

Istniejące asymetrie mają poważne konsekwencje, gdyż wpływają na wiarygodność salda bilansu handlowego strefy euro, jak i bilansu płatniczego oraz rachunków narodowych (rachunek reszty świata). Asymetrie nie ograniczają się tylko do handlu w obrębie UE, lecz mogą pojawić się również w odniesieniu do handlu z partnerami spoza UE.

W celu rozwiązania tych problemów oraz poprawy sytuacji użytkowników na poziomie europejskim (UE, strefa euro), zadaniem proponowanych środków jest porównanie i wprowadzenie konkretnych modeli mających na celu uzgodnienie rozbieżnych danych na podstawie kilku metod.

7. Uzgadnianie statystyk dotyczących handlu zewnętrznego

Unikalną cechą statystyk dotyczących handlu zewnętrznego jest to, że dwaj partnerzy handlowi zestawiają odpowiadające sobie zbiory danych. Wywóz z kraju A do kraju B zarejestrowany w kraju A musi być taki sam, jak przywóz z kraju A zarejestrowany w kraju B. Rzeczywistość jednak jest całkiem inna. Wielkość przywozu i wywozu między dwoma krajami dotycząca tego samego produktu i w odniesieniu do tego samego okresu wykazuje różnice.

Różnice identyfikuje się poprzez porównanie wielkości przywozu i wywozu, np. poprzez wykorzystanie „badań statystyki lustrzanej”. Kolejnym etapem jest znalezienie wyjaśnień oraz — w zakresie, w jakim jest to możliwe — dokonanie dostosowań w odniesieniu do zidentyfikowanych rozbieżności, tj. przeprowadzenie praktyk uzgadniających. Ostatecznym celem jest oczywiście poprawa jakości statystyk handlowych.

Praktyki uzgadniające statystyki dotyczące handlu zewnętrznego między krajami partnerskimi są istotnym obszarem działalności w ramach programów współpracy statystycznej. Ponadto, praktyki uzgadniające prowadzone są z głównymi partnerami handlowymi w miarę regularnie w zależności od wielkości dostępnych zasobów oraz innych zmieniających się okoliczności.

Jednakże analiza danych lustrzanych w celu uzgodnienia statystyk handlowych stanowi poważne wyzwanie dla statystyków. Chodzi w szczególności o konieczność stosowania kilku metod dostosowawczych w celu osiągnięcia wspólnej podstawy dla przeprowadzania takich prac uzgadniających, np. w odniesieniu do kosztów transportu i ubezpieczenia, wpływu powrotnego wywozu, problemów związanych z zaniżonymi szacunkami itd.

Praktyki uzgadniające prowadzone z krajami partnerskimi stanowią niezwykle skuteczną metodę weryfikacji oraz doskonalenia jakości statystyk handlowych. Planowane działania mają zatem na celu opracowanie takiej metodologii statystycznej oraz takiego narzędzia komputerowego, które znalazłoby zastosowanie w różnych okolicznościach podczas uzgadniania danych związanych z handlem między dwoma lub większą liczbą partnerów. Obecnie opracowywane narzędzie zostanie przetestowane przy uzgadnianiu statystyk dotyczących handlu między UE a jej dwoma głównymi partnerami handlowymi, Kanadą i USA. Dokładne, bezsporne oraz uzgodnione statystyki dotyczące handlu wewnętrznego mają zasadnicze znaczenie w trakcie negocjacji handlowych.

Środki odnoszące się do wprowadzenia sieci informacyjnej, użytecznej i odpowiadającej zmieniającym się potrzebom użytkowników w ramach Unii Gospodarczej i Walutowej oraz międzynarodowego środowiska gospodarczego

Program pracy na 2001 r. zakłada realizację następujących celów:

1. Usprawnienie kontroli nad uchylaniem się od ujawniania danych statystycznych związanych z handlem zagranicznym

Zbieranie oraz rozpowszechnianie statystyk dotyczących handlu zagranicznego jest bardzo szczegółowym procesem, obejmującym ponad 10 000 produktów. W wielu przypadkach taki poziom szczegółowości jest niezgodny z zasadami zachowania poufności, chroniącymi indywidualne dane dostarczane przez przedsiębiorstwa. Jeżeli jest to konieczne Państwa Członkowskie stosują własne zasady kamuflowania danych na szczeblu krajowym i przesyłają Komisji (Eurostat) dane pierwotne oraz odpowiednie poziomy autoryzacji publikacji tych danych.

Obecne techniki służące kamuflowaniu danych definiowane są na poziomie Państw Członkowskich, a stosowane bezpośrednio w odniesieniu do danych sumarycznych Unii Europejskiej oraz unii walutowej. Poprzez wykorzystywanie algorytmów statystycznych, powinno być możliwe upowszechnianie informacji na poziomie Unii bez ryzyka ujawniania danych indywidualnych. Ponadto, użytkownicy bazy danych COMEXT nie są jeszcze świadomi potencjalnego wpływu, jaki na posługiwanie się danymi z tej bazy danych może mieć nieujawnianie danych: mianowicie ryzyko błędu aprecjacji jest znaczne, ponieważ wykorzystywane dane są w najlepszym wypadku niekompletne.

Metody określane na poziomie krajowym nie są spójne na poziomie wspólnotowym. W przypadku jednego Państwa Członkowskiego dwustronny przepływ może mieć zatem charakter poufny, podczas gdy dla kraju partnerskiego może on być jawny. Z drugiej strony szczegółowe poufne dane dotyczące jednego Państwa Członkowskiego nie są włączane do danych sumarycznych obliczanych na poziomie UE lub unii walutowej, podczas gdy często można byłoby włączyć informację krajową do europejskich danych sumarycznych bez ryzyka ujawniania danych indywidualnych.

Proponowane środki mają zatem na celu poprawę oraz ujednoczenie metodologii wprowadzanych przez Państwa Członkowskie oraz Komisję (Eurostat) w celu poszanowania poufności indywidualnych danych oraz jednocześnie zagwarantowania rozpowszechniania najbardziej istotnych danych.

2. Opracowanie wskaźników cen handlu zewnętrznego

Ścisłe oraz krótkoterminowe monitorowanie cen handlu zagranicznego jest niezwykle istotne z punktu widzenia polityki gospodarczej i pieniężnej, w szczególności z następujący powodów:

w przypadku wywozu, w celu pomiaru konkurencyjności produktów pochodzących z Unii Europejskiej oraz strefy euro w stosunku do produktów konkurentów na rynkach zewnętrznych,

w przypadku przywozu, w celu pomiaru ryzyka inflacji importowej,

w przypadku wywozu oraz przywozu, w celu stworzenia odpowiednich narzędzi deflacyjnych handlu zagranicznego, używanych na przykład dla rachunków gospodarczych.

Pomiar cen handlu zagranicznego nie był jeszcze przedmiotem harmonizacji metodologicznej na poziomie wspólnotowym. Źródła informacji na temat cen są różnorodne, podobnie jak i techniki obliczania wskaźników. Tylko niektóre kraje strefy euro przeprowadzają bezpośrednie badania wrywkowe analizujące ceny eksportowe i/lub importowe. Informacje te nie są wystarczające do kompilacji europejskich danych sumarycznych dla Unii Europejskiej lub strefy euro.

Wskaźnikami zbliżonymi najbardziej do cen importowych i eksportowych są wskaźniki wartości jednostkowej wywodzącej się z danych dotyczących handlu. Wskaźniki te istnieją dla obu kierunków handlu — przywozu i wywozu — i udzielają również informacji, z jakich krajów źródłowych i do jakich krajów przeznaczenia ma miejsce przepływ towarów. Tak więc dane te mogą zostać zsumowane z innymi wskaźnikami europejskimi dla UE oraz strefy euro. Jednakże jak wspomniano powyżej, wskaźniki wartości jednostkowej posiadają pewne wewnętrzne wady poważnie ograniczające ich potencjalne zastosowanie do celów analizy gospodarczej i pieniężnej.

W tym kontekście zaplanowane działania mają na celu szczegółowe zbadanie oraz analizę istniejących krajowych metodologii szczegółowego określania wskaźników cen importowych i eksportowych.

Środki dotyczące wprowadzenia sieci informacyjnej lepiej zintegrowanej z ogólnym systemem statystycznym oraz dostosowanej do rozwoju środowiska administracyjnego

Program pracy na 2001 r. zakłada realizację następujących celów:

1. Opracowanie rejestrów handlowych oraz koncentracja na globalizacji

W przypadku otwartych gospodarek UE, dane statystyczne w dziedzinie handlu zewnętrznego stanowią główne źródło informacji dla ekonomistów, decydentów politycznych oraz stowarzyszeń gospodarczych. Jednakże aby dane te mogły być w pełni wykorzystane, w przypadku większości użytkowników muszą one być powiązane ze statystyką przedsiębiorstw, dla której obecnie dostępny jest pełen zbiór zmiennych na poziomie UE.

Z drugiej strony ważne zapewnienie użytkownikom dodatkowych danych mierzących wpływ działań grup międzynarodowych na statystyki handlowe. Istotną rolę powinny odgrywać tu powiązania między rejestrami handlowymi i gospodarczymi. W przypadku identyfikacji grup przedsiębiorstw w rejestrze gospodarczym, powiązanie tej informacji ze statystykami handlowymi pozwalałoby uzyskać szacunki dotyczące części handlu zagranicznego prowadzonego przez grupy transnarodowe.

Aby zrealizować te cele, Komisja (Eurostat) zaproponowała plan działań na następne pięć lat. Plan ten podzielony jest na dwa następujące tematy: rejestry handlowe oraz globalizację. Proponuje się kontynuowanie tej pracy.

— Rejestry handlowe

Celem proponowanych środków jest ustalenie związków między rejestrami handlowymi a rejestrami gospodarczymi, tak, aby umożliwić przeprowadzenie szerokiego zakresu nowych analiz statystyk w dziedzinie handlu zewnętrznego. Możliwy byłby na przykład pomiar części handlu prowadzonego przez każdy sektor gospodarczy w jakiegokolwiek kombinacji pod względem kryterium sprawozdawcy/partnera/towaru. Mogłyby być analizowane również związki między statystykami dotyczącymi handlu a statystykami dotyczącymi gospodarki strukturalnej, na przykład wpływ handlu na zatrudnienie.

— Globalizacja

Podstawową konsekwencją globalizacji jest fakt, iż działania przedsiębiorstw należy analizować oraz mierzyć zarówno w kontekście globalnym, jak i krajowym. Zwyczajowo, dane statystyczne koncentrowały się na obszarze handlu międzynarodowego. Znacznie mniej uwagi poświęcano innym ważnym transgranicznym stosunkom gospodarczym, takim jak działalność firm wielonarodowych oraz obroty wewnątrz firmy. W rezultacie statystyka może nie odzwierciedlać w pełni zakresu transgranicznych działalności gospodarczych.

Celem proponowanych środków jest zbadanie zakresu, w jakim istniejące statystyki dotyczące handlu zewnętrznego mogą się przyczynić do zbierania tych informacji oraz ustalenie, możliwych modyfikacji technicznych w istniejących systemach, które ułatwiają zbieranie tego rodzaju informacji.

2. *Dostosowanie oraz modernizacja systemu Extrastat*

Deklaracje celne (jednolite dokumenty administracyjne) są głównym źródłem informacji statystycznych na temat obrotu towarowego między UE a państwami trzecimi. Statystyczne wykorzystanie jednolitych dokumentów administracyjnych (SAD) jest jednak w oczywisty sposób ograniczone. Planuje się przeprowadzenie oceny potrzeb użytkowników i pełniejsze wykorzystanie deklaracji celnych w celu uzyskania dokładniejszych informacji statystycznych w kilku dziedzinach: statystyki finansowej, podatków, stosowania środków celnych, charakteru transakcji itd. Tego typu informacje powinny być zbierane, sprawdzane oraz przetwarzane przy użyciu zharmonizowanych metod i przechowywane w ogólnej bazie danych, którą można byłoby wykorzystywać do kompilacji różnego rodzaju statystyk, w zależności od potrzeb. Szczególną uwagę zwraca się na statystyki dotyczące handlu zewnętrznego w podziale na środki transportu oraz powiązania takich statystyk z systemem informacji statystycznych dotyczących transportu. Należy dokonać analizy oraz podnieść jakość informacji niezbędnych do negocjacji handlowych oraz w szczególności funkcji statystycznych bazy danych TARIC (Zintegrowanej Taryfy Wspólnoty).

Celami proponowanych środków są zatem:

- sporządzenie spisu dostępnych danych na temat zgłoszeń celnych niewykorzystywanych do celów statystycznych i analiza konsekwencji pełniejszego wykorzystywania zgłoszeń celnych w powiązaniu z systemem zbierania oraz przetwarzania danych przez administracje krajowe oraz z systemem rozpowszechniania danych,
- dokonanie szczegółowej oceny, jakiego rodzaju informacje potrzebne są w odniesieniu do negocjacji handlowych,
- powiększenie statystycznego potencjału bazy danych TARIC.

3. *Ponowna ocena obciążenia nałożonego przez system Intrastat na dostawców informacji statystycznych*

Na przełomie lat 1995/1996 Komisja (Eurostat) przeprowadziła dwa badania; jedno wśród użytkowników danych gromadzonych w systemie Intrastat, a drugie wśród dostawców informacji statystycznych do tego systemu. Na pytania odpowiadało około 4 700 dostawców informacji z 12 Państw Członkowskich tworzących Unię Europejską podczas wprowadzania systemu Intrastat w 1993 r. Wyniki tego sondażu przeanalizowano i opublikowano w kwietniu 1996 r. Następnie zbadano propozycje uproszczenia systemu Intrastat wysunięte w ramach inicjatywy SLIM (prostsza legislacja dla rynku wewnętrznego), czego konsekwencją było wprowadzenie zmian do reguł wspólnotowych.

Celem proponowanych środków jest przeprowadzenie w oparciu o wyniki z lat 1995/1996 nowej analizy obciążenia, jakie dla dostawców danych statystycznych stanowi system Intrastat w celu zbadania, czy istnieje potrzeba dalszego dostosowywania systemu.

Środki dotyczące wprowadzenia sieci podnoszącej poziom usług statystycznych świadczonych organom administracyjnym, użytkownikom oraz dostawcom danych

Program pracy na 2001 r. zakłada realizację następujących celów:

1. *Rozpowszechnianie danych*

Użytkownicy statystyk dotyczących handlu zewnętrznego wymagają szybkiego dostępu do odpowiednich danych. Szybkie rozpowszechnianie możliwie najbardziej aktualnych danych zgodnie z potrzebami różnych użytkowników ustanowi Europejski System Statystyczny (ESS) jako preferowanego dostawcy danych dotyczących handlu zewnętrznego i handlu wewnętrznego UE oraz strefy euro. Podczas gdy inne komponenty programu pracy przewidują opracowanie nowych wskaźników oraz poprawę istniejących danych, ta część programu określa systemy oraz narzędzia niezbędne do szybkiego udostępniania takich danych. Zgodnie z decyzją 1999/1719/WE, tam gdzie jest to stosowne, wykorzystane są wspólne ogólne usługi oraz narzędzia opracowane do celów wymiany danych między organami administracyjnymi (IDA). Na 2001 r. zaplanowano kilka projektów realizujących ten cel.

Szybkie rozpowszechnianie istniejących oraz nowych danych możliwe będzie dzięki opracowaniu makroekonomicznej bazy danych łączącej dane na temat głównego produktu oraz dane sumaryczne na temat partnerów, wymagane przez EBC (Europejski Bank Centralny) oraz innych użytkowników danych na temat handlu zagranicznego. Obecnie stosowane techniki przyporządkowania oraz techniki kalkulacyjne w ramach innych działań są wykorzystywane do zapewnienia jak największej kompletności danych. Baza danych zawierać będzie zarówno dane wartości surowych, jak i dane korygowane okresowo oraz dane indeksowe.

W drugim projekcie opracowany zostanie sposób nowoczesnego oraz elastycznego udostępniania danych z wykorzystaniem standardowych formatów oraz narzędzi, takich jak XML. Pozwoli to na szybkie udostępnianie danych na papierze albo w sieci WWW.

Aby baza danych mogła w pełni spełniać potrzeby oraz oczekiwania użytkowników, takich jak ECB, istotne jest uzupełnienie luk w danych historycznych, na przykład tych, które powstały na skutek niedostępności danych o Państwach Członkowskich przed ich przystąpieniem do Unii. W trzecim projekcie będą badane oraz opracowane narzędzia potrzebne do zapewnienia kompletności bazy danych pod tym względem historycznym.

W czwartym projekcie zostanie opracowana zwięzła, wyczerpująca oraz interesująca analiza handlu zewnętrznego UE oraz strefy euro z wykorzystaniem tabel, wykresów oraz tekstu. Analiza ta doprowadzi do dwóch rodzajów publikacji: regularnych, krótkich analiz najnowszych danych handlowych oraz dłuższych rocznych przeglądów struktury i rozwoju handlu UE oraz strefy euro.

2. Opracowanie narzędzi do klasyfikowania towarów

W ramach programu Edicom 2 planowanych jest szereg projektów promujących współdziałanie systemów komputerowych oraz sieci. Wśród tych projektów znajduje się projekt opracowania narzędzi oraz oprogramowania do zbierania danych statystycznych w celu ułatwienia pracy organom administracyjnym oraz dostawcom informacji.

Projekty obejmują przyjęcie metod zbierania danych, które przy kompilacji oraz przekazywaniu danych ze sprawozdań statystycznych dotyczących handlu towarami między Państwami Członkowskimi wykorzystują skomputeryzowane centrale wymiany danych.

Ponieważ gromadzone dane statystyczne są kodowane, należy dostarczać podmiotom handlu zagranicznego narzędzia do klasyfikowania towarów z zastosowaniem istniejących nomenklatur.

Głównym celem proponowanych środków jest zaprojektowanie oraz rozwinięcie wspólnego oprogramowania, umożliwiającego automatyczną klasyfikację towarów.

Produkt taki charakteryzuje się modularnością oraz interoperacyjnością na poziomie wspólnotowym, co przystosowuje go do już istniejących narzędzi zbierania informacji. Powinno być możliwe wykorzystanie tego produktu we wszystkich językach urzędowych Wspólnoty. W dłuższej perspektywie należy również przewidzieć możliwość korzystania z oprogramowania on-line poprzez serwer internetowy.

3. Rozpowszechnianie metadanych

W ramach programu Edicom 2 planowanych jest szereg projektów wspierających współdziałanie systemów komputerowych oraz sieci. Wśród tych projektów znajduje się projekt stworzenia sieci, która poprawiłaby poziom usług statystycznych oferowanych organom administracyjnym oraz dostawcom i użytkownikom danych.

Główną cechą charakterystyczną projektów jest uwzględnianie podstawowych informacji na temat statystyk dotyczących handlu zagranicznego, w tym metadanych, takich jak nomenklatury, klasyfikacje oraz produkty pochodne.

Celem proponowanych środków jest zaprojektowanie oraz opracowanie spójnego i przyjaznego dla użytkownika zbioru modułów komputerowych, który umożliwi lepszy dostęp do i rozpowszechnianie informacji na temat nomenklatur handlowych i ich różnych produktów pochodnych (noty objaśniające, słowa kluczowe, indeksy alfabetyczne, tabele transpozycji lub korelacji itd.).

Środki te podejmowane są głównie z myślą o użytkownikach statystyk dotyczących handlu zagranicznego, którzy muszą posiadać dostęp do koncepcji i metod statystycznych, ale również, szczególnie dla organów administracyjnych Państw Członkowskich, które wykorzystują oraz rozpowszechniają klasyfikacje handlu zagranicznego ustanowione na poziomie wspólnotowym (Nomenklatura Scalona, nomenklatura krajów i terytoriów itd.) oraz produkty pochodne tych klasyfikacji. Do grupy tej należy również każda osoba lub organizacja zainteresowana przedstawianiem nomenklatury oraz jej produktów pochodnych w układzie graficznym pliku komputerowego.

Środki dotyczące wprowadzenia sieci funkcjonującej w oparciu o narzędzia zbierania informacji w świetle najnowszych osiągnięć technologicznych w celu poprawy funkcji dostępnych dostawcom informacji

Program pracy na 2001 r. ma na celu opracowanie narzędzi do zbierania informacji statystycznych

Zbieranie danych od firm oraz ich wstępne przetwarzanie stanowią podstawowy element systemu statystyk handlu zewnętrznego. Jednym z osiągnięć programu Edicom I jest opracowanie oraz wprowadzenie narzędzi zbierania informacji dla systemu Intrastat, z których korzysta duża liczba firm (formularze elektroniczne IDEP/CN8 i IRIS oraz formularze internetowe). Z uwagi na zmiany zachodzące w środowisku technologicznym oraz w świetle zdobytego doświadczenia, celem środków proponowanych w ramach pierwszego etapu programu jest:

- zapewnienie ciągłości oraz rozwoju tych narzędzi poprzez wprowadzenie koniecznych zmian technologicznych i funkcjonalnych,
- uwzględnienie nowych wymagań metodologicznych,
- uwzględnienie rozwoju standaryzacji komunikatów,
- zapewnienie promocji nowoczesnych narzędzi zbierania danych.

Środki odnoszące się do wprowadzenia zintegrowanej sieci interoperacyjnej

Program działań na 2001 r. zakłada realizację następujących celów:

Program Edicom posiada metodologiczne, organizacyjne, legislacyjne oraz informatyczne części składowe wymagające spójnego, zintegrowanego i synergicznego podejścia. Wobec powyższego na ten rok proponuje się następujące działania:

1. Opracowanie systemu informacji na temat metodologii

Aby zapewnić spójność, wszystkie proponowane środki metodologiczne muszą być skoordynowane celem zapewnienia ich spójności, a ich celem jest lepsza integracja statystyk dotyczących handlu towarami z europejskim systemem statystycznym. Muszą się one wiązać również z istniejącą metodologią (w tym z *acquis communautaire*) oraz muszą być zaopatrzone w materiały szkoleniowe.

Ponadto, proponuje się rozpoczęcie opracowywania pełnej, spójnej bazy dokumentacyjnej, celem wsparcia całego projektu i umożliwienia rozpowszechniania informacji metodologicznych w sposób interaktywny, przyjazny dla użytkownika oraz z wykorzystaniem najnowszych technologii.

2. Analiza istniejącego systemu

Program Edicom składa się z szerokiego zakresu środków modernizujących oraz ulepszających sieć transeuropejską, poprzez którą odbywa się zbieranie, sporządzanie oraz udostępnianie statystyk dotyczących handlu towarami wewnątrz Wspólnoty oraz między Wspólnotą a państwami trzecimi. Aby zapewnić spójność oraz współdziałanie środków programu, na samym jego początku proponuje się analizę wszystkich elementów tworzących istniejącą sieć (jej strukturę, standardy, metody i procesy itd.). Proponuje się również zbadanie, w jakim zakresie mogłyby być wykorzystane ogólne usługi IDA. W nawiązaniu do tego środka oraz wyprzedzając przyszłe potrzeby, ulepszone zostaną funkcje pamięci oraz inne funkcje oprogramowania wykorzystywanego do udostępniania statystyk dotyczących handlu zagranicznego (Comext), zaś przyszłym użytkownikom w tej nowej dziedzinie zapewni się szkolenie.

ZAŁĄCZNIK II

ŚRODKI EDICOM — INDYKATYWNY PODZIAŁ KOSZTÓW

(EUR 1 000)

	Rok 2001
Środki odnoszące się do wprowadzenia sieci informacyjnej wyższej jakości, mniej kosztownej i szybciej dostępnej, zgodnej z wymaganiami polityki wspólnotowej	
— Środki scentralizowane:	1 556
— Środki podejmowane w Państwach Członkowskich:	1 683
Belgia	167
Dania	210
Niemcy	155
Grecja	50
Hiszpania	271
Włochy	121
Luksemburg	4
Niderlandy	84
Portugalia	154
Finlandia	132
Szwecja	115
Zjednoczone Królestwo	220
Środki odnoszące się do wprowadzenia sieci informacyjnej, użytecznej i odpowiadającej zmieniającym się potrzebom użytkowników, w ramach Unii Gospodarczej i Walutowej oraz międzynarodowego środowiska gospodarczego	
— Środki scentralizowane:	481
— Środki podejmowane w Państwach Członkowskich:	673
Belgia	19
Dania	55
Niemcy	80
Grecja	142
Włochy	64
Austria	25
Portugalia	28
Finlandia	86
Szwecja	99
Zjednoczone Królestwo	75
Środki odnoszące się do wprowadzenia sieci informacyjnej lepiej zintegrowanej z ogólnym systemem statystycznym i dostosowanej do rozwoju w środowisku administracyjnym	
— Środki scentralizowane:	531
— Środki podejmowane w Państwach Członkowskich:	318
Niemcy	60
Grecja	56
Włochy	30
Portugalia	79
Finlandia	63
Szwecja	30

(EUR 1 000)	
	Rok 2001
Środki odnoszące się do wprowadzenia sieci poprawiającej obsługę statystyczną administracji państwowej oraz użytkowników i dostawców danych	
— Środki scentralizowane:	1 038
Środki odnoszące się do wprowadzenia sieci opierającej się na instrumentach zbierania informacji w świetle najnowszego postępu technologicznego, w celu poprawy funkcji dostępnych dla dostawców informacji	
— Środki scentralizowane:	629
— Środki podejmowane w Państwach Członkowskich:	1 155
Belgia	5
Dania	29
Grecja	148
Hiszpania	91
Francja	73
Irlandia	92
Luksemburg	6
Niderlandy	268
Portugalia	132
Finlandia	101
Szwecja	102
Zjednoczone Królestwo	108
Środki odnoszące się do wprowadzenia zintegrowanej sieci interoperacyjnej	
— Środki scentralizowane:	1 220
Środki odnoszące się do pomocy technicznej i administracyjnej; środki pomocowe	630
Razem	9 914